

Magyar Gyógyszerész Kamara
Kórházi-Klinikai Területi Szervezete

1068 Budapest, Dózsa György út 86/B
Telefon: 351-9483; Fax: 351-9485; E-mail: korhazi@mgyk.hu

KKTSZ TÁJÉKOZTATÓ

2024. február

I. Tájékoztató a február 14-i elnökségi ülésről

Süle András egy rövid üdvözlés után a Kamara rendhagyó, összevont elnökségi és TEÉ ülésről tájékoztatta az elnökség tagjait. A kétnapos eseményre január 19-20-án, Ráckeven került sor. Ezen megtörtént a Területi Elnökök Értekezlete tisztségviselőinek választása, és ez volt egyben az új TEÉ hivatalos alakuló ülése is. A testület új elnökének ismét Nyíri Lászlót választották, az alelnök Nagy Vilmos lett. A szakmai program keretében bemutatták a szakterületek programadó prezentációit és megvitatták ezeket. Süle András a kórházi gyógyszerészet és a gyógyszerügyi vakcináció témáit vezette be. Hankó Zoltán javasolta, hogy az országos kamara strukturális feladatokra szerveződjön, eddigi munkacsoportjai mellett alakuljanak újak is, így az eddigiek mellé felsorakozott az egészségnevelési és sport, a gyógyszerút-üzemeltetési, a szakmai – módszertan-fejlesztési és az oktatási, illetve kulturális munkacsoport. A területi szervezetek vezetőinek kötelező feladatává tették a részvételt legalább egy munkacsoportban.

Erőteljes vélemények

Az elnök röviden ismertette a gyógyszerárak jövedelmezőségéről szóló vitaindító prezentáció főbb megállapításait is. Eszerint: ágazati szinten bár javult az adózás utáni eredmény, de mindez jelentősen függött az egyes patikák forgalmától és földrajzi elhelyezkedésétől – olyannyira, hogy az eredmény a kis forgalmú patikákban stagnált vagy romlott. Süle András hozzá tette, hogy a kedvező adottságok mellett működő patikák megengedhetik maguknak, hogy beruházzanak az informatikai, illetve robotikai infrastruktúrába, magasabb bért fizessenek, részt vállaljanak az egészségnevelésben, mindezek következtében pedig *„tovább fog nyitni az olló”*. Ezért, ha azt gondoljuk, hogy valóban érték a kistélepléseken a működő gyógyszerár, akkor intervencióra, működési támogatásra vagy a szolgáltatási díjak szerepének erősítése van szükség - állította.

A gyógyszerügyi vakcináció kapcsán „erőteljes vélemények” fogalmazódtak meg a szakmán belül – folytatta beszámolóját az elnök. A kórházi gyógyszerészek szerint a fakultatív, lépcsőzetes bevezetés támogatható. Így a kijelölt területekről öt-tíz patika bevonásával megkezdődhetne a pilot ahogyan az Olaszországban és Franciaországban is történt. Így a tesztelés és a hazai szabályozás menet közben is a gyakorlathoz alakítható. A TEÉ szerint ez nem szükséges; menet közben úgyis „tanul” a rendszer. (Az ülés egyéb eseményeiről február 5-i tájékoztatónkban már beszámoltunk.)

Kijózanító adatok

Január 24-28. között, Brüsszelben zajlott az EAHP téli elnökségi ülészsaka. Az egyeztetések napirendjének fontos eleme volt a SIG (témakörökre szakosodott kutatócsoportok) publikációinak megtárgyalása. Megjelent az összefoglaló beszámoló az intenzív terápiában tapasztalt gyógyszereléshez köthető tévesztések vizsgálatáról (https://www.eahp.eu/sites/default/files/report_sig_for_the_investigation_of_medication_errors_in_intensive_care_units.pdf), valamint a betegbiztonság- és rizikóelemzés munkacsoport eredményeiről

(https://www.eahp.eu/sites/default/files/sig_working_towards_eliminating_avoidable_harm_report.pdf) .

Lezajlott az európai kórházi gyógyszerészi gyakorlat felmérése, és megszületett az erről és a betegekre gyakorolt hatásairól szóló kutatási jelentés is: (https://www.eahp.eu/sites/default/files/shortages_survey_report_final.pdf) .

Szintén az állandó napirendi témák közé tartozott a gyógyszerhiányok kérdése. A legújabb jelentés kijózanító adatokat közöl a hiányok hatásairól, de nem csak helyzetképet adott, hanem kísérletet is tett az okok felderítésére – hangzott el az ajánlásban. Az EAHP vezetői állást foglaltak a gyógyszerértési munkaerőhelyzet kapcsán is. A tanácskozáson előkészítették a bordeaux-i, március 20-22-i, XXVIII. kongresszust (<https://www.eahp.eu/congresses>) – zárta az EAHP legfontosabb munkáinak és terveinek ismertetését Süle András.

Koherencia és egységes eljárás

Az elnök a januárban megjelent és már régen várt NNGYK/OGYÉI P67 Módszertani Levél megjelenésével folytatta az események sorának ismertetését. „*A módszertani levél megjelenése fontos mérföldkő, és jelentős előrelépés, de vannak még megoldandó feladatok*” – fűzte hozzá. Következő lépésként a személyi feltételek meghatározásában célozzuk meg a koherencia megteremtését a jelenleg érvényes jogszabályi hely és a módszertani levél között; a cél az, hogy a jogalkotó a magasabb létszámot építse be egy következő jogszabály-módosítás során.

Süle András február 1-én találkozott Szondi Zitával, az OKFŐ alap- és szakellátásért felelős főigazgató-helyettesével. A megbeszélésen konkrét szakmai feladatokról és szervezetünk ezekben való közreműködéséről is megállapodtak. Ilyen például a Betegbiztonsági munkacsoporthoz delegált felmérési terv a gyógyszerértévesztésekről. A KKTSZ-ben már elindult adatgyűjtés munkamódszerének adaptációja jó kiindulópont lehet egy további kutatásához, ami így korábbi munkánk folytatásának is tekinthető – értékelt e helyzetet Süle András. Saját betegbiztonsági munkatervünkben a tévesztések, intervenciók rendszerszinten való mérhetővé tétele szerepel, így a két terv kompatibilis - mondta. Mint a téma kapcsán kibontakozó diskurzusban is már elhangzott, a cél nem az orvosok vagy ápolók hibáztatása, hanem az, hogy a gyógyszerészek muníciót kapjanak kompetenciáik széles körű gyakorlásához, hatékonyan hozzájárulva ezzel a betegek egészségének helyreállításához. Süle András szerint az OKFŐ ezt a megközelítést tudja támogatni. A munkamódszer részletes kidolgozása Hantos Mónika és Richter Katalin munkacsoportjának feladata, de célszerű bevonni a Szakmai Kollégiumot is az egységes megközelítés biztosítása érdekében. A munkaterv adatvédelmi vetületének kidolgozása Kovács Ildikó feladata.

A jó oldalon kell állnunk

Szóba került a gyógyszerárak ügyleti kötelezettsége is a folyamatban lévő megyei aláírásgyűjtések tükrében. Tátrai Tibor szerint, „*ha lerugdadjuk magunkról a feladatokat, akkor kompetenciákat veszünk*”, és arra is gondolni kell, hogy „*a népegészségügyi edukációs programokban is van felelősségünk*” .

Gyimesi Nóra arra hívta fel a figyelmet, hogy a kórházból távolabbi lakhelyére hazatérő beteg nem ritkán már csak este jut el a patikába, ezért indokolt az ügylet fenntartása. „*A rendszer régi, és az erről való gondolkodás is az. Jó lenne bosszankodás helyett a megváltozott világra, igényekre reagálni. Mivel a patika ügyis nyitva van, nem okvetlenül probléma, ha a betegek nyomós ok nélkül jönnek*” - mondta.

Hantos Mónika párhuzamba állította az ügyleti rendszert a kiterjesztett háziorvosi szolgálattal. Szerinte is a szemléletváltás a lényeg. „*Az ellátórendszer amúgy is nehézségekkel küzd, nekünk*

emiatt is elérhetőnek kell lennünk; a jó oldalon kell állnunk. Az ügyelet betegellátási érdek, hasznos és fontos, hiszen nemcsak gyógyszerrel, hanem egészségügyi tanácsadással is tudunk segíteni” – fogalmazta meg a szakmaiságon túlmutató erkölcsi üzenetet.

Süle András szerint az ügyelet elutasítása könnyen fordulhat egyfajta „önsorsrontásba”, mert ezzel a hivatás redundanciájának tévképzetét kelthetjük. A feladatoktól történő átgondolatlan, nem strukturált „menekülés” felvetheti a döntéshozói további kérdést: tényleg kell annyi és olyan gyógyszerész? Számos megközelítése van a témának, köztük az is, hogy „ki van, kiért”. „*Mi, egészségügyi szakemberek, a betegekért vagyunk, az ő szolgálatukra esküdtünk fel*” – tette hozzá. Ma már a betegközpontú, emberarcú egészségügy része a betegek igényeire való odafigyelés.

Süle András a kérdés további, kórházi folyamányait vizsgálva, feltette azt a kérdést is, hogy a klinikai gyógyszerészi szolgálat tekintetében milyen ügyeleti teendőink várhatók, hiszen „*a beteg gyógyszerelése nem ér véget pénteken, hogy csak hétfőn reggel folytatódjék. Ez a jövő, készülni kell rá, mint ahogy lassan arra is megéri az idő, hogy válaszoljunk a kérdésre: a kórházban elegendő-e a készenlét, vagy 0-24 órában ott kell-e lennie a gyógyszerésznek?*”

Somogyi Aranka azt kérdezte, hogy „*vajon a szakmai érdek, az elhivatottság hol jelenik meg az ügyeletről szóló, régóta folyó vita során?*” Az edukációt valóban fontos feladatnak tartotta, de felhívta a figyelmet arra is, hogy „*az ügyelet sürgősségi ellátás, aminek megvan a maga helye. Van azonban olyan is, aki kényelmi szolgáltatásként kezeli.*” Szerinte el kellene különíteni a kétféle szolgáltatást, és csak valóban indokolt esetekben kellene a betegeknek igénybe venni az ügyeletet.

Kovács Ildikó mindehhez hozzátette, hogy a jelenlegi jogszabályi környezetben a közforgalom biztosítja az alapellátást. A kórházi patikákban ez vállalt tevékenység. Az, hogy melyik kórházi gyógyszerész tudja biztosítani az ügyeletet, az sok személyi-tárgyi feltételtől függ. Szerinte nem lenne szerencsés a kórházakra áttolni ezt a szakmai feladatot akkor sem, ha lehetne, mert ez fontos attribútumától fosztaná meg a közforgalmat.

Gyakorlati kérdések

Az egyéb témák megbeszélése során Zimmermann Katalin javasolta, hogy napi, gyakorlati ügyekben is fogalmazzon meg az elnökség ajánlásokat, illetve ezekben tájékoztassa a főgyógyszerészeket. Példának hozta fel az adományozás kérdését, amelyben nem mindig egyértelmű, hogy mi a helyes eljárás, milyen a helyes kérelem, befogadható-e egyáltalán. Kovács Ildikó szerint ez az intézményi szabályozás alá esik; eljárásrend van, és ez a BM-utasítással összerakva képezi az intézményi szabályozás alapját. Hasonló téma a ki nem adott szabadságok ügye, amelynek helyes gyakorlatáról Kovács Ildikó készít összefoglalót.

Szabó Alexandra a Premier-est szervezésével kapcsolatos előmunkálatokat ismertette.

Szilvay András elmondta, hogy az egyetemi hallgatóknak szóló pályázat indításáról már több egyetemmel beszélt. Ezek támogatják szándékunkat: az egyetemisták a kórház felé terelését.

II. Média

Megjelent és januárban már életbe lépett az új, módszertani levél a klinikai gyógyszerészi szolgálatról, amely meghatározza a betegágy melletti gyógyszerészi szakfeladatok ellátásának munkafolyamatait. A megjelenésről saját tájékoztatót adtunk ki, amely több hírforrásban is megjelent:

http://os.mti.hu/hirek/184157/a_magyar_gyogyszereszi_kamara_korhaziklinikai_teruleti_szervezetenek_kozlemenye

<https://pharmaonline.hu/cikk/aktualis/modszertani-level-a-klinikai-gyogyszereszi-szolgalatrol>

<https://www.mgyk.hu/modszertani-level-a-klinikai-gyogyszereszi-szolgalatrol-pharmaonline-hu.html>

Süle András interjút adott február 9-én az Inforádió Aréna c. műsorának. Ebben a kórházi gyógyszerészet; ill. az antibiotikum stewardship felől közelít a „szuper-baktériumok” veszélyeihez és a kórházi fertőzések megakadályozásához. Az interjúból kiderül, hogy Magyarország ezen a téren jobb eredményeket ért el az európai átlagnál. Bemutatja a kórházi gyógyszerészek sokrétű tevékenységét és a gyógyításban való szerepük mélyebbé és szélesebbé válását. Túl ezen számos, gyógyszereszedéssel kapcsolatos tévhitet oszlat el és válaszol a riporter, Herczeg Zsolt egészségnevelési kérdéseire.

Audio: <https://infostart.hu/arena/2024/02/09/sule-andras-az-europai-korhazi-gyogyszereszek-szovetsegenek-elnoke-a-peterfy-korhaz-fogyogyszeresze>

Videó: <https://www.youtube.com/watch?v=HV18Genf5o4>
<https://www.mgyk.hu/dr-sule-andras-az-inforadioban.htm>

Cikk formájában: <https://infostart.hu/belfold/2024/02/12/sule-andras-tul-lehet-adagolni-egy-es-vitaminokat-es-megfahas-elleni-szereket>

III. Kamara

Hankó Zoltán a fiókgyógyszertárak gyógyszerész nélküli működéséről

Miután február 6-án megjelent a Magyar Közlönyben az a rendelet, amely szerint május 6-tól a fiókgyógyszertárakban nem szükséges a gyógyszerész jelenlétét biztosítani, rengeteg médium foglalkozott az üggyel. Összegezve elmondható, hogy míg a Kamara elnöke továbbra is következetesen kiáll azért, hogy (fiók)gyógyszertár csak gyógyszerész jelenlétében lehessen nyitva, addig az egészségügyért felelős államtitkár, a MOSZ elnök és a HGYSZ szerint erre nincs szükség. A cikkek egy része itt olvasható: <https://www.mgyk.hu/dr-hanko-zoltan-a-fiokgyogyszertarak-gyogyszeresz-nelkuli-mukodeserol.html>

Májustól már nem kell gyógyszerész a kis patikákba – Dr. Hankó Zoltán az ATV Egyenes Beszéd című műsorának vendége volt. <https://www.mgyk.hu/dr-hanko-zoltan-az-atv-vendege-volt.html>

Kamaraelnök az Indexnek: nem szakmai szempontok győztek a kormányrendeletnél: <https://index.hu/gazdasag/2024/02/13/gyogyszertar-patika-anyapatika-fiokpatika-kormanyrendelet-gyogyszeresz-szakasszisztens-gyogyszereszi-kamara-hanko-zoltan/>

Tájékoztató gyógyszerészeknek a SZEBB-programról

Ezúton tájékoztatjuk, a tisztelt kollégákat, hogy a Magyar Gyógyszerészi Kamara által indított SZEBB-programot népszerűsítő cikk jelenik meg a JóKor Magazinban február közepén, amelyet 2,2 millió nyugdíjas kap kézhez.

A SZEBB-program célja a helyes gyógyszeresedésre való figyelemfelkeltés, és a konzultatív expediálás által hozzájárulni betegeink biztonságosabb gyógyszeres terápiájához, valamint egészségesebb életviteléhez. A JóKor Magazinon keresztül történő megjelenés lehetőséget teremt számunkra, hogy elősegítsük a nyugdíjasok helyes gyógyszerhasználatát és hangsúlyozzuk a gyógyszerészeti szakma fontosságát.

A SZEBB-program szakmai és betegtájékoztató anyagai az alábbi linken érhetők el: <https://www.mgyk.hu/a-szebb-program-anyagai.html>.

Az anyagok között található meg az a letölthető és kinyomtatható táblázat (SZEBB-program – 5xM táblázat), amelyet a beteg saját gyógyszerhasználatának megkönnyítésére és a terápiájának követésére használhatunk. Amennyiben a gyógyszertárban érdeklődnek a program iránt, elsősorban ennek a táblázatnak az átadását javasoljuk kinyomtattott formában (amennyiben erre lehetőség van, akár kitöltve)!

Az anyagok között található meg az a SZEBB-protokoll is, amelyet a Gyógyszerészi Hírlap 2023. szeptemberi számával minden kamarai tagnak eljuttattunk nyomtatott formában, és a konzultatív expediálás célkitűzéseit elősegítő módszertant foglalja össze.

Mindemelett érdemes folyamatosan követni a Kamara hivatalos Facebook-oldalát (<https://www.facebook.com/magyargyogyszereszikamara>), amelynek segítségével a SZEBBprogram ismeretterjesztő posztjai szabadon megoszthatók a gyógyszertárak, illetve a gyógyszerészek saját közösségi média felületein a kampány online terjesztésének érdekében.

A SZEBB-program keretében végzett gyógyszerészi munka kiemelkedő fontosságú a szakma és a társadalom számára egyaránt, és a JóKor Magazin olvasóinak elérése kiváló lehetőség a kezdeményezés széles körű megismertetésére. Fordítsunk figyelmet erre a fontos feladatra! Köszönjük az együttműködést!

Dr. Hankó Zoltán MGYK elnök és

dr. Somogyi Orsolya Ph.D. a SZEBB-program szakmai vezetője

IV. Továbbképzés

„Gyógyszerbiztonság és ami mögötte van – Kulisszatitkok a farmakovigilancia világából” címmel szervez az NNGYK és az MGYT akkreditált e-learning továbbképzést. A Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ Farmakovigilancia Főosztályának munkatársai izgalmas utazásra invitálják a kurzus résztvevőit a farmakovigilancia színpalái mögé, ahol nem csak arra derül fény, hogy mit takar ez a bonyolult és rejtélyes szó, hanem arra is, hogy mit tesz a magyar és a nemzetközi farmakovigilancia-hálózat a gyógyszerek kockázatainak csökkentése érdekében, és mit tehet minden egyes ember a gyógyszerek biztonságosabb alkalmazásáért. A belső képzés mindezt közérthetően, sok példával illusztrálva mutatja be.

További információk: <https://mgyt.hu/tovabbkepzes/e-learning/>

Készítette: Dr. Koncz Mária

Budapest, 2024. február 20.